

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

1. Tècniques i estratègies d'incidència política i aliances institucionals al TSA: exemples en clau de custòdia del territori

COMUNICACIÓ:

Títol de la comunicació	Tècniques i estratègies d'incidència política i aliances institucionals al TSA: exemples en clau de custòdia del territori
Autor	Hernan Collado i Jordi Pietx
Entitat	Xarxa de Custòdia del Territori
Persona que l'exposarà	Ambdós

PARAULES CLAU:

Incidència política; Aliances institucionals; Parlament de Catalunya; Partits polítics; Govern; Custòdia del territori

RESUM DE LA COMUNICACIÓ:

Des de la seva creació, la xct ha prioritzat el treball dels seus objectius conjuntament amb les institucions públiques. Aquest treball parteix de la definició d'una agenda política per a la implantació de la custòdia del territori que es concreta al nivell de propostes normatives o de polítiques i procediments administratius.

El treball de contacte sistemàtic i regular amb els grups parlamentaris, continuat durant tota la legislatura i en especial previ a l'elaboració dels programes electorals, ha demostrat ser efectiu per a sensibilitzar la classe política i donar-li a conèixer la realitat i les necessitats de la custòdia del territori. La xct ha comparegut en quatre ocasions davant les comissions de Territori i Sostenibilitat (Medi Ambient en el seu dia) i d'Agricultura del Parlament en moments clau per exposar la seva actualitat o per incidir en processos legislatius concrets. Al Congreso de Diputados també s'ha aprofitat el contacte amb diputats catalans, i l'any 2007 es va incidir de manera intensa i exitosa en la

Organització del congrés:

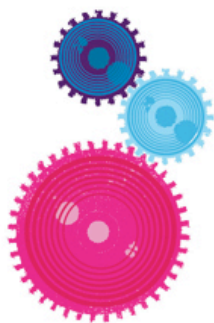

Amb el suport de:

Fundació
CatalunyaCaixa

Secretaria Tècnica del Congrés:

correu@o3sac.org

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

incorporació de la custòdia del territori a la Llei 42/2007 de Patrimoni Natural i Biodiversitat. Per altra banda també s'han desenvolupat contactes a nivell de Govern, en un ventall ampli de departaments, i amb d'altres institucions com l'Euroregió o la Comissió Europea. L'any 2008, la xct va aconseguir constituir una Comissió de Desenvolupament de la Custòdia del Territori, formada per diversos departaments de la Generalitat i la mateixa xct, que va formular les seves primeres conclusions el 2010. En la legislatura que ara finalitza, s'ha iniciat el *Pla de treball per a la promoció de la custòdia del territori (2011-2014)*, que esperem continuar en la propera. Més enllà d'explicar els resultats assolits la comunicació exposarà els mètodes, procediments i estaments en els quals s'ha incidit, com a exemple i guia per a altres col·lectius del tercer sector ambiental.

DADES:

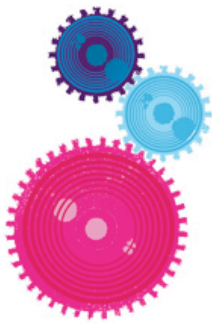
Persona responsable	Jordi Pietx
Adreça entitat	Xarxa de Custòdia del Territori
Telèfon de contacte	938866135
Email de contacte	jpietx@custodiaterritori.org

Organització del congrés:

Amb el suport de:

Secretaria Tècnica del Congrés:

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

2. Integració de l'alumnat nouvingut a través d'experiències d'educació ambiental

COMUNICACIÓ:

Títol de la comunicació	Integració de l'alumnat nouvingut a través d'experiències d'educació ambiental
Autor	Diego Teruel
Entitat	Observatori Sociodemogràfic de les Terres de Lleida
Persona que l'exposarà	Diego Teruel

PARAULES CLAU:

Educació i sensibilització ambiental. Integració social de població nouvinguda.

RESUM DE LA COMUNICACIÓ:

La realitat social catalana ha anat canviant ràpidament al llarg dels últims anys, no només pels canvis econòmics sinó també pels que han sorgit a partir de l'arribada d'un nombre important de població nouvinguda.

La millora de la capacitat de comprensió i expressió de la llengua catalana entre el col·lectiu immigrant és un gran repte per al sistema educatiu català, fins ara moltes escoles disposaven del servei d'aula acollida que permetia als alumnes nouvinguts fer una immersió lingüística important per després inserir-los a l'aula ordinària.

Organització del congrés:

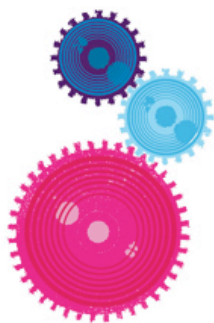

Amb el suport de:

Fundació
CatalunyaCaixa

Secretaria Tècnica del Congrés:

correu@o3sac.org

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

Degut a la situació econòmica del moment, moltes d'aquests aules no ofereixen aquest servei tot i que la població en edat escolar en general i la nouvinguda en particular han anat augmentat cada curs, davant aquesta situació es pretén donar a conèixer un projecte pilot que s'està duent a terme a una escola de la província de Lleida per millorar la integració d'alumnat nouvingut que en alguns casos està en risc d'exclusió social, a través de tallers de sensibilització i educació ambiental.

Es a dir a partir d'aquest servei de suport a l'educació formal s'intentaran millorar les capacitats dels menors, la seva socialització, la tolerància i la solidaritat envers les persones que els envolten. Donar-les eines per conèixer la realitat social del lloc on viuen començant per la natura i el medi ambient més proper, amb la finalitat d'evitar que es tanquin dintre del seu col·lectiu, cosa que dificulta la seva integració.

DADES:

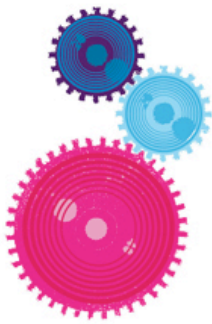
Persona responsable	Diego Teruel Roca
Adreça entitat	Montsec, 8, 3-3 Mollerussa
Telèfon de contacte	666675122
Email de contacte	info@observatoriterresdelleida.gmail.com

Organització del congrés:

Amb el suport de:

Secretaria Tècnica del Congrés:

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

3. La pastura extensiva com a eina de prevenció d-incendis forestals

COMUNICACIÓ:

Títol de la comunicació	La pastura extensiva com a eina de prevenció d-incendis forestals
Autor	Federació ADF Penedès Garraf
Entitat	Federació ADF Penedès Garraf
Persona que l'exposarà	Xavier Xorto

PARAULES CLAU:

Prevenció incendis forestals.
Pastures.
Ramaderia extensiva.
Animals al servei del bosc.

RESUM DE LA COMUNICACIÓ:

Hem realitzat varies experiències amb animals herbívors per la reducció de la càrrega combustible dels bosc de pi blanc mediterrani. Concretament amb cavalls, cabres i vaques. Tot aquest treball s'ha documentat a través de científics de les universitats de Girona, Universitat de Barcelona i Universitat Politècnica de Barcelona.

Organització del congrés:

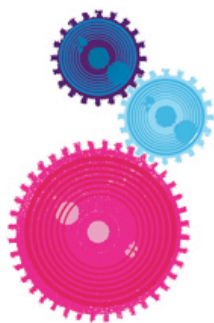

Amb el suport de:

Fundació
CatalunyaCaixa

Secretaria Tècnica del Congrés:

correu@o3sac.org

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

Volem mostrar la situació actual del bosc mediterrani, com una situació d'autèntic perill i que cal una gestió del combustible per poder combatre el foc i evitar els grans incendis. La ramaderia extensiva del sotabosc es la manera més econòmica i ecològica de fer-ho.

Per això volem mostrar les nostres experiències i treballs en aquest àmbit per tal de que serveixin de puntal de la política forestal del nostre país.

DADES:

Persona responsable	Xavier Xorto
Adreça entitat	C. Pati del Gall, 16
Telèfon de contacte	938172818
Email de contacte	federacio@adfpg.org

Organització del congrés:

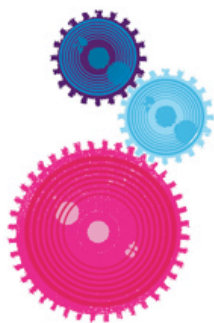
 Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

Amb el suport de:

**Fundació
CatalunyaCaixa**

Secretaria Tècnica del Congrés:

correu@o3sac.org

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

4. Ramats al Bosc: una oportunitat per als boscos i pastors/es

COMUNICACIÓ:

Títol de la comunicació	Ramats al Bosc: una oportunitat per als boscos i pastors/es
Autor	Edu Balsells Martínez
Entitat	Associació de Pastors/es la Gaiata
Persona que l'exposarà	Edu Balsells Martínez

PARAULES CLAU:

Silvopastoralisme, gestió forestal, prevenció d'incendis, ofici pastor...

RESUM DE LA COMUNICACIÓ:

Ramats al Bosc: una oportunitat per als boscos i pastors/es

És de sentit comú que una **bona gestió del bosc és imprescindible per a prevenir els incendis forestals**. Per a prevenir-los i evitar-los, **l'únic remei és la vigilància i actuació ràpida d'una banda, i per altra banda, els tallafocs o les franges de baixa combustibilitat allà on convinguin**, que fragmentin els continus forestals de manera que un focus d'incendi no es converteixi en un incendi forestal de grans dimensions (més de 500 ha).

Les estratègies que s'estan desenvolupant vers la gestió en la prevenció dels incendis forestals són quatre. La predominant, que és invertir cada vegada més recursos en avionetes (hidroavions), helicòpters i camions de bombers per a intentar apagar els focs que es produeixen. Els altres tres mètodes, són els que s'han utilitzat de manera tradicional per a la gestió de la vegetació: la crema controlada, el desbrossament mecànic i el desbrossament animal o pasturatge.

Organització del congrés:

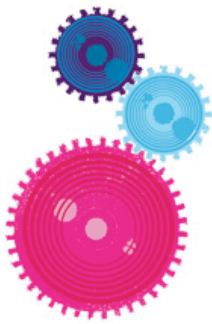

Amb el suport de:

Fundació
CatalunyaCaixa

Secretaria Tècnica del Congrés:

correu@o3sac.org

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

El problema per a tothom, administració responsable, propietat i societat, és que la definició de franges on es pugui deturar el foc, treballades amb mitjans mecànics, resulten molt cars tant de fer com de mantenir.

El pas dels anys i la persistència dels incendis però, han demostrat la seva insuficiència. I en relació amb aquesta realitat, **els experts i diverses experiències demostratives, apunten des de diferents instàncies cap a la silvicultura preventiva** com una eina auxiliar per a contribuir a la gestió en la disminució de la biomassa de la superfície forestal.

Per tant, **una opció plausible és apostar per a la pastura extensiva de sotabosc**, o el que es coneix com a **silvopastoralisme**, com a **eina eficient, eficaç, sostenible, econòmica i ecològica, en la gestió, manteniment i control de la biomassa del bosc.**

Aquest mètode de gestió forestal, **implica potenciar un model de gestió del territori amb animals herbívors domèstics, que eviti que la vegetació prosperi allà on no interessa.** El que no implica que no calgui utilitzar també, encara que amb molta menys intensitat, les altres estratègies (estassades i focs controlats).

En relació a altres estratègies no ramaderes (desbrossament mecànic o crema controlada), la integració de la ramaderia en la silvicultura preventiva com és el cas del manteniment de tallafocs i franges contra incendis amb pastoreig, **ofereix uns avantatges molt més amplis** que el simple **estalvi de costos de manteniment.**

- **A nivell social i econòmic:** la revaloració de la feina dels pastors, incorporació i fixació de la població al món rural, la posada en valor dels productes locals de qualitat, la recuperació dels camins ramaders, la preservació del patrimoni cultural, etc.

- **A nivell ambiental:** gestió del paisatge, conservació de biodiversitat i hàbitats, disminució de la càrrega de combustible a l'espai forestal i manteniment de franges prioritàries, reducció del risc de propagació de grans incendis forestals, la conservació de les races autòctones, el manteniment d'un equilibri de la fauna salvatge, etc.

És de sentit comú, que el repte que planteja la gestió de més de dues-centes mil hectàrees de bosc considerades amb alt risc d'incendi (segons decret de 1995) i la continuïtat compromesa de moltes explotacions agroramaderes familiars, pot trobar una oportunitat amb la integració de la ramaderia en la gestió forestal sostenible, la introducció de ramats als boscos pot esdevenir una estratègia capaç de posar fil a l'agulla a aquesta situació sense sentit, i difícilment justificable.

L'Associació La Gaiata, constituïda legalment l'any 2009 per joves pastors, té com a objectiu bàsic mantenir, recuperar i potenciar la històrica interacció entre ramaderia i muntanya per al bé comú, i és per això que hem

Organització del congrés:

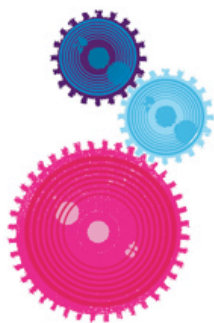
 Generalitat de Catalunya
**Departament de Territori
i Sostenibilitat**

Amb el suport de:

**Fundació
CatalunyaCaixa**

Secretaria Tècnica del Congrés:

correu@o3sac.org

1R CONGRÉS 3R SECTOR AMBIENTAL DE CATALUNYA

13-14 DESEMBRE

la força social del canvi ambiental

redactat el projecte Ramats al Bosc, amb el qual **des de l'any 2009 treballem** cada dia de l'any (qüestions inaludibles de l'ofici de pastor...), en diferents indrets del territori. Hem desenvolupat el projecte des de les muntanyes de Querol a Orpí (**PEIN Montagut-Serra de Miralles**) en el marc d'un conveni amb el Departament de Medi Ambient, i aquest darrer any hem estat a Sant Boi de Llobregat, al **Parc Forestal de Montbaig**, on hem signat un conveni amb l'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament, per desenvolupar el projecte.

I és que la ramaderia extensiva és, en l'entorn mediterrani, una necessitat social, econòmica i ambiental

DADES:

Persona responsable	Edu Balsells Martínez
Adreça entitat	Plaça del Poble nº 10 43816 Querol (Alt Gaià-Tarragona)
Telèfon de contacte	607228159
Email de contacte	lagaiata@gmail.com

Organització del congrés:

Amb el suport de:

Fundació
CatalunyaCaixa

Secretaria Tècnica del Congrés:

correu@o3sac.org